

ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ 2019
Γ' ΤΑΞΗΣ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΙΣΤΟΡΙΑ ΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ
ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

ΟΜΑΔΑ ΠΡΩΤΗ

ΘΕΜΑ Α1

α. Φεντερασιόν. Μεγάλη πολυεθνική εργατική οργάνωση στην πόλη της Θεσσαλονίκης, μιας πόλης με σημαντικό – για τα μέτρα της περιοχής-βιομηχανικό υπόβαθρο και κοσμοπολίτικο χαρακτήρα που αποτέλεσε το σημείο αναφοράς για το εργατικό κίνημα, με πρωτεργάτες σοσιαλιστές από την ανοιχτή σε νέες ιδέες εβραϊκή κοινότητα της πόλης. Η Φεντερασιόν αποτέλεσε σημαντικό δίαυλο για τη διάδοση σοσιαλιστικής και εργατικής ιδεολογίας στη χώρα μετά το τέλος των Βαλκανικών πολέμων και την ενσωμάτωση της Θεσσαλονίκης στην Ελλάδα. Σελ. 46 σχολ. βιβλίο.

β. Ορεινοί: Μία από τις δύο μεγάλες παρατάξεις, ο πυρήνας των οποίων συγκροτήθηκε στην Εθνοσυνέλευση του 1862-64 ήταν οι ορεινοί. Οι Ορεινοί απαρτίστηκαν από διάφορες ομάδες (υπό τον Γρίβα και τον Κανάρη) με κοινό στόχο την αντίσταση στην πολιτική των πεδινών. Βρήκαν υποστηρικτές μεταξύ των μικροκαλλιεργητών, των κτηνοτρόφων, των εμπόρων και των πλοιοκτητών. Σελ.77 σχ. βιβλίο

γ. Ε.Α.Π.: Η Επιτροπή Αποκατάστασης Προσφύγων ήταν ένας αυτόνομος οργανισμός με πλήρη νομική υπόσταση ο οποίος ιδρύθηκε το Σεπτέμβριο του 1923 με πρωτοβουλία της Κοινωνίας των εθνών και είχε έδρα την Αθήνα. Η ΕΑΠ ιδρύθηκε μετά από αίτημα για βοήθεια της ελληνικής κυβέρνησης προς την ΚΤΕ προκειμένου να αναλάβει το δύσκολο έργο της αποκατάστασης των προσφύγων. Βασική αποστολή της ήταν να εξασφαλίσει στους πρόσφυγες παραγωγική απασχόληση και οριστική στέγαση. Η ΕΑΠ λειτούργησε μέχρι το τέλος του 1930. Με ειδική σύμβαση μεταβίβασε στο ελληνικό δημόσιο την περιουσία της, καθώς και τις υποχρεώσεις που είχε αναλάβει απέναντι στους πρόσφυγες Σελ.153, 156 σχ. Βιβλίο.

ΘΕΜΑ Α2

- α. Σωστό**
- β. Λάθος**
- γ. Σωστό**
- δ. Σωστό**
- ε. Λάθος**

ΘΕΜΑ Β1

α. Η απάντηση απαιτεί από τους υποψηφίους το συνδυασμό των στοιχείων των παρακάτω αποσπασμάτων:

- 2^ο κεφ. σελ. 96: «Οι Φιλελεύθεροι προκήρυξαν εκλογές...σύνταγμα.»
- 1^ο κεφ. σελ. 50.: «Το Νοέμβριο του 1920...Κωνσταντίνο»
- 3^ο κεφ. Σελ. 144: «Το Νοέμβριο του ίδιου χρόνου... φτάνουν στην Ελλάδα»

β. Η απάντηση απαιτεί το συνδυασμό των παρακάτω αποσπασμάτων:

- 1^ο κεφ. σελ. 50.: «Οι Σύμμαχοι δαπανηρό πόλεμο»
- 3^ο κεφ. Σελ. 144: «Το Νοέμβριο του ίδιου χρόνου... φτάνουν στην Ελλάδα»

ΘΕΜΑ Β2

Α. Η απάντηση βρίσκεται στη σελίδα 169 στο σχολικό βιβλίο: «Οι πρόσφυγες είχαν ζήσει...ελληνικής ταυτότητας»

ΟΜΑΔΑ ΔΕΥΤΕΡΗ

ΘΕΜΑ Γ1

α. Για την ανάπτυξη του ερωτήματος οι υποψήφιοι όφειλαν να αναφέρουν στοιχεία από τις σελ.208-209 του σχολικού βιβλίου: «Το θετικό και αισιόδοξο κλίμα...βαρύ κλίμα διχασμού.» Επιπλέον θα έπρεπε να εντάξουν στην απάντησή τους συμπληρωματικά και συνδυαστικά τα δεδομένα των παραθεμάτων.

Παράθεμα Α: Την παρατήρηση του Ελ. Βενιζέλου, όπως ο ίδιος σημειώνει, ότι το καθεστώς της Κρήτης είναι ένα ιδιότυπο καθεστώς με αρχηγούς τις τέσσερις Μεγάλες Δυνάμεις οι οποίες αν και χαρακτήρισαν το νησί «πολιτείαν αυτόνομη» ωστόσο η αυτονομία δεν πρόκειται να επέλθει αν δεν καταλυθεί η αρμοστέια, αν δηλαδή δεν φύγει ο Πρίγκιπας Γεώργιος. Μάλιστα όπως τονίζει ο ίδιος ο Βενιζέλος η σύνταξη και η εφαρμογή του Συντάγματος μάλλον επέτεινε την αβεβαιότητα που επικρατούσε στο νησί.

Παράθεμα Β: Τις παρατηρήσεις του γενικού προξένου της Αγγλίας Εσμέ Χάουαρντ ο οποίος παρουσίαζε τον Πρίγκιπα Γεώργιο απρόθυμο να συνεργαστεί με την κυβέρνηση. Δήλωνε μάλιστα ότι ο ίδιος ο Πρίγκιπας του είχε πει πως θα διοικήσει αυστηρά το νησί σαν να ήταν πολεμικό πλοίο, όπως άλλωστε είχε συνηθίσει, χωρίς να λαμβάνει ιδιαίτερα υπόψη ότι προέβλεπε το Σύνταγμα που παρείχαν οι Μεγάλες δυνάμεις στο νησί.

Παράθεμα Γ: Την παρατήρηση της Λιλής Μαρκάκη ότι αιτία σύγκρουσης του Βενιζέλου με τον πρίγκιπα Γεώργιο ήταν και η γενικότερη ανησυχία και τη δυσπιστία του Βενιζέλου σε ότι αφορούσε την τύχη του νησιού καθώς και το ότι αγνοούσε το περιεχόμενο των διαβημάτων που έστειλε ο Πρίγκιπας Γεώργιος προς τις Μεγάλες Δυνάμεις καθώς εκείνος δεν φρόντιζε να ενημερώνει τους συμβούλους του.

ΘΕΜΑ Δ1

α. Για την ανάπτυξη του πρώτου ερωτήματος οι υποψήφιοι όφειλαν να αναφέρουν στοιχεία από τη σελ.31-32 του σχολικού βιβλίου: «Το 1830 οι υποδομές...κατασκευή δρόμων.» Επιπλέον θα έπρεπε να εντάξουν στην απάντησή τους συμπληρωματικά τα δεδομένα του πίνακα Α έως το έτος 1872 σχολιάζοντας το μικρό μήκος του οδικού δικτύου

β. Για την απάντηση του δεύτερου ερωτήματος οι υποψήφιοι θα έπρεπε να αναφέρουν στοιχεία από το απόσπασμα που βρίσκεται στις σελίδες 32 του σχολικού βιβλίου: « Η πύκνωση του οδικού δικτύου...προώθησαν την κατασκευή οδικού δικτύου.» Τα παραπάνω στοιχεία θα έπρεπε να συνδυαστούν και με τα στοιχεία του πίνακα Α από το 1882 έως το 1912 σχολιάζοντας την επέκταση του οδικού δικτύου, ότι δηλαδή από το 1872 έως το 1892 η κατασκευή του οδικού δικτύου αυξάνεται ραγδαία και κατασκευάζονται 3.289 χιλ. . Επίσης έπρεπε να αξιοποιήσουν τα δεδομένα του **Β** και **Γ** παραθέματος όπου φαίνεται πως ο Τρικούπης έθεσε ως προτεραιότητά του τα δημόσια έργα και οδηγήθηκε στην ανάπτυξη των συγκοινωνιών καθώς πίστευε πως με αυτό τον τρόπο θα συνέβαλε

- Στην ανάπτυξη της συγκοινωνίας
- Στην εξυπηρέτηση των εμπορικών συναλλαγών
- Στη γρήγορη μεταφορά από τις επαρχιακές πόλεις
- Στη μείωση των τιμών
- Στην ευρύτερη οικονομική ανάπτυξη

Η πολιτική της ανάπτυξης που προσπάθησε να εφαρμόσει ο Τρικούπης είχε ορατά αποτελέσματα στο χώρο της οδοποιίας, οδήγησαν σε εκσυγχρονισμό τη χώρα.

γ. Για την απάντηση του τρίτου ερωτήματος οι υποψήφιοι θα έπρεπε να αναφέρουν στοιχεία από το απόσπασμα που βρίσκεται στις σελίδες 32 του σχολικού βιβλίου: « Στους ανασταλτικούς...μεγάλο τμήμα της χώρας.» Επίσης θα μπορούσαν να αναφέρουν από το παράθεμα το σχόλιο ότι η ελληνική κοινωνική δομή αλλάζει με πολύ αργούς ρυθμούς.

Σημείωση: Σχετικά με την ανάπτυξη του **Δ1** απαιτούνταν μεγαλύτερη προσοχή στο συνδυασμό των στοιχείων.